Werkwijze Advies

Publicatiedatum: 20 november 2023

Hieronder vindt u een beschrijving van de manier waarop het Huis voor Klokkenluiders (hierna: Huis) advies verleent:

Aanvang

Een natuurlijk persoon (ex-werknemers, stagiairs, vrijwilligers, zelfstandigen, onderaannemers), degene die een melder bijstaat en betrokken derden die te maken krijgen met een vermoedelijke misstand op of via hun werk kunnen kosteloos vertrouwelijk advies inwinnen bij de afdeling Advies van het Huis voor Klokkenluiders. Dit kunnen zij doen door telefonisch, via het webformulier op de website, per mail of per post contact op te nemen met de afdeling Advies van het Huis met een verzoek om advies.

Na indiening van het verzoek om advies ontvangt de verzoeker een e-mail van een adviseur van het Huis dat de adviseur naar het verzoek om advies zal kijken. Voor zover nodig zal de adviseur de verzoeker vragen om de toestemming voor het mogen delen van alle verstrekte informatie met collega's binnen het Huis.

Het eerste contact door de adviseur vindt doorgaans telefonisch plaats. De adviseur biedt een luisterend oor en probeert erachter te komen of het vermoeden over een werkgerelateerde misstand in de zin van de Wet bescherming klokkenluiders gaat. Soms kan er ook een intakegesprek in het Huis plaatsvinden. Dat is afhankelijk van de situatie en de complexiteit van de situatie.

Gaat het overduidelijk níet om een werkgerelateerde misstand dan wordt het adviesverzoek afgesloten. Het verzoek om advies valt dan niet onder de dienstverlening van het Huis. De adviseur informeert de verzoeker hierover en geeft eventueel wel nog nuttige tips of verwijst door naar de juiste instantie. Gaat het mogelijk wel over een vermoeden van een werkgerelateerde misstand dan zal de adviseur de verzoeker laten weten dat de advisering een aanvang neemt.

Vaak is niet meteen duidelijk of sprake is van een vermoeden van een werkgerelateerde misstand en vraagt de adviseur om nadere informatie ter toelichting en onderbouwing. Op basis van die nadere informatie beoordeelt het Huis of het op redelijke gronden wel of niet om een vermoeden van een werkgerelateerde misstand gaat. Dit proces kan de nodige tijd in beslag nemen. Is er sprake van een misstand gebaseerd op redelijke gronden in de zin van de Wet bescherming klokkenluiders, dan zal het Huis dit aan de verzoeker schriftelijk bevestigen.

Aanpak door het Huis

Bij voorkeur bekijkt het Huis samen met de verzoeker welke van de instrumenten (zoals adviseren, initiëren en faciliteren van overleg tussen betrokkenen, onderzoeken) die het Huis ten dienste staan het meest geschikt is om de

verzoeker te helpen en de eventuele misstand zo snel mogelijk op te lossen. Om alle instrumenten van het Huis goed te kunnen beoordelen, kan het bij de advisering soms behulpzaam zijn de door de verzoeker verstrekte informatie binnen het Huis te delen met de afdeling Onderzoek. Het Huis zal daar dan toestemming voor vragen. Indien de toestemming niet wordt verkregen zal de informatie alleen binnen de afdeling Advies blijven.

Adviestraject

Veel personen die een vermoeden van een werkgerelateerde misstand (overwegen te) melden, belanden in een voor hen onbekende situatie. De adviseur probeert daar zo goed mogelijk op in te spelen door voor zover (nog) nodig:

- uitleg te geven over de adviesrol van de afdeling Advies van het Huis;
- met de verzoeker het maatschappelijke belang van de melding te bezien;
- de verzoeker voor te lichten en informatie te bieden over onder meer:
  - de impact van de melding voor de verzoeker zelf en zijn omgeving;
  - mogelijke risico's van een melding;
  - de mogelijke risico's bij inschakeling van de media;
- te wijzen op de verschillende mogelijkheden om de goede verhouding tussen de verzoeker en werkgever te behouden of zo nodig te verbeteren, onnodige escalatie te voorkomen en de misstand zo spoedig mogelijk op te lossen;
- de (verdere) meldmogelijkheden in zijn specifieke zaak in kaart te brengen (intern bij de werkgever, extern bij een specifieke toezichthouder);
- behulpzaam te zijn bij het vinden van de passende psychosociale ondersteuning;
- het signaleren van arbeidsrechtelijke knelpunten en het tijdig doorverwijzen naar een rechtshulpverlener;
- eventueel nazorg te bieden.

Na het overgaan van een zaak naar een andere organisatie (bijvoorbeeld een inspectie of een toezichthouder) of de afdeling Onderzoek van het Huis kan voor de betrokken adviseur een rol zijn weggelegd bij het volgen van de voortgang en informatievoorziening aan de verzoeker daarover.

Indien advisering niet meer aan de orde is, beëindigt het Huis de adviesrelatie. Het Huis zal samen met de verzoeker het adviestraject evalueren.

Verloop van het adviestraject

Het verloop en de duur van een adviestraject verschilt per geval. Elk adviesverzoek wordt geregistreerd in het zaaksysteem van het Huis. Deze informatie wordt vertrouwelijk behandeld ook indien het verzoek niet leidt tot advisering door het Huis. Het Huis vormt zich een eigen oordeel over de zaak en geeft op grond daarvan advies. De verzoeker behoudt gedurende het hele adviestraject de regie

over zijn eigen zaak. Dit betekent dat de verzoeker zelf besluiten neemt op basis van het gegeven advies. Een verzoeker kan altijd (tussentijds) besluiten om een melding niet door te zetten en het adviestraject te beëindigen. In dat geval wordt het adviestraject afgesloten.

Psychosociale ondersteuning

Het kan zijn dat een verzoeker behoefte heeft aan psychosociale ondersteuning door een psycholoog (of een andere professional op het terrein van geestelijke gezondheidszorg). Het Huis kan behulpzaam zijn bij het vinden van de passende ondersteuning. De adviseur bespreekt dat met de verzoeker.

Wat doet de adviseur niet

De adviseur treedt niet op als individuele belangenbehartiger. De adviseur richt zich op het informeren, het adviseren, het verstrekken van informatie en het op weg helpen van de verzoeker. Indien de adviesverzoeker op enig moment specialistisch juridisch advies nodig heeft, bijvoorbeeld over zijn arbeidsrechtelijke positie, dan dient de adviesverzoeker een advocaat of andere rechtsbijstandverlener in de arm te nemen.